

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2P/63/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3621201504
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2022:3621201504.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske, v konaní pred sudcom Mgr. Michalom Vigašom, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú Z. E., Q.. XX.XX.XXXX v Partizánskom, trvale bytom ako matka, v konaní zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, dieťa matky R. E., N.. X., Q.. XX.XX.XXXX v Nitre, štátnej občianky Slovenskej republiky, bytom U., J..N.. Š. XXX/XX, W. Č. D. XXX a otca dieťaťa O. E., Q.. XX.XX.XXXX T. U., Rumunsko, štátneho občana Rumunska, bytom U., J..N.. Š. XXX/XX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti otca k maloletej, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a.

odôvodnenie:

(1) Otec maloletej sa návrhom zo dňa 30.11.2021 domáha zníženia výživného na maloletú z dôvodu plynutia jeho výkonu trestu odňatia slobody vo veci Okresného súdu Partizánske pod sp. zn. 1T/34/2021. Vo výkone trestu nie je zaradený do zamestnania, je odkázaný len na finančnú pomoc jeho rodiny, nemôže si tak plniť povinnosť uloženú súdom, ktorý určil výživné. Navrhuje, aby súd odložil výkon rozhodnutia splácať mesačné výživné v sume 120,-€, dokým nebude právoplatne prepustený alebo určil splácanie výživného v splátkach po 10,-€ mesačne.

(2) Matka dieťaťa s návrhom nesúhlasila.

(3) Súd vykonal dokazovanie v neprítomnosti otca dieťaťa podľa § 180 CSP, výsluchom matky, a na základe nižšie uvedených listinných dôkazov zistil tento skutkový stav.

(4) Rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2P/21/2021-67 z 30.06.2021, právoplatným dňa 07.07.2021 bolo manželstvo rodičov dieťaťa rozvedené a na čas po rozvode zverená maloletá do osobnej starostlivosti matky. Bola určená výška vyživovacej povinnosti otca k maloletej vo výške 120,-€ mesačne s účinnosťou od rozvodu manželstva. V čase rozhodovania súdu bol otec dieťaťa vo väzbe vo veci vedenej na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 1T/34/2021. Pred vzatím do väzby bol zamestnaný, dosahoval príjem cca 800,-€ mesačne. Matka dieťaťa bola na rodičovskej dovolenke. Poberala aj čiastočný invalidný dôchodok. S maloletou bývala v 2-izbovom nájomnom byte.

(5) Zo spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1T/34/2021 a pripojeného rozhodnutia o väzbe súd zistil, že otec dieťaťa bol vo väzbe od 25.03.2021. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 1T/34/2021-215 z 14.07.2021, právoplatným dňa 30.07.2021 bol otec dieťaťa uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. b/, d/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. a § 140 písm. f/ Tr. zák., ktorého sa dopustil na matke dieťaťa od mesiaca február 2018 do januára 2021. Bol mu uložený trest odňatia slobody na 56 mesiacov

nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Koniec trestu pripadá na 25.11.2025.

(6) Podľa správy o šetrení pomerov v rodine ÚPSVaR Partizánske, odbor sociálnych vecí a rodiny zo 17.12.2021 matka dieťaťa v tom čase ešte bývala v U., no chcela sa presťahovať k priateľovi.

(7) Matka detí na pojednávaní uviedla, že v súčasnosti nie je zamestnaná, dňa 16.12.2021 sa presťahovala do D., okres Čadca. Žije u svojho priateľa v rodinnom dome. S priateľom sa pozná tri mesiace. Ukončila pracovný pomer kvôli tomu, že už nemala zabezpečené stráženie dieťaťa, keďže kamarátka sa zamestnala, stále poberá rodičovských príspevkov, avšak len do mesiaca február 2022. Poslala si žiadosť o pracovný pomer do chránenej dielne v Žiline, ešte jej neodpovedali, hľadá si teda prácu. Jej priateľ je zamestnaný, pracuje v Rakúsku. Otec dieťaťa jej volal cez Skype v novembri, písal aj na Vianoce, ešte mu neodpovedala. O náhradné výživné dosiaľ nežiadala, bolo jej poradené, že najskôr musí výživné exekučne vymáhať, to by však stálo 50,-€. Otec na dieťa prispel počas výkonu väzby či trestu len v desiatkach eur, ktoré jej boli zaslané na účet.

(8) Podľa správy ÚVTOS Dubnica nad Váhom z 22.12.2021 otec dieťaťa vykonáva trest odňatia slobody, nie je pracovne zaradený. Výživné uhrádza formou dobrovoľných úhrad, sú evidované úhrady spolu vo výške 40,-€.

(9) Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o rodine") rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

(10) Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

(11) Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

(12) Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

(13) Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

(14) Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

(15) Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

(16) Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(17) Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

(18) Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

(19) Otec dieťaťa svoj návrh nazval návrhom na zníženie výživného, pričom sumu, na ktorú sa výživné má znížiť neuviedol, dá sa však vyvodiť z obsahu, že mala byť maximálne 10,-€ mesačne. Dôvodil tým, že je vo výkone trestu a nemá prostriedky na zaplatenie určeného výživného. V návrhu sa výslovne domáha buď odkladu platby výživného, kým bude vo výkone trestu, alebo možnosti splácania výživného v splátkach po 10,-€.

(20) Na základe vykonaného dokazovania a vyššie uvedených ustanovení právnych predpisov má súd za to, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by bola dôvodom na zníženie vyživovacej povinnosti otca k dieťaťu. Súd o výživnom naposledy rozhodol rozsudkom právoplatným dňa 07.07.2021. V tom čase bol otec dieťaťa vo väzbe, odsudzujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.07.2021. Súd pôvodne vychádzal zo schopností a možností dosiahnuť príjem na slobode a je zrejme, že otec dieťaťa bol pozbavený osobnej slobody a vykonáva trest, ktorého koniec je určený na 25.11.2025. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Toto pravidlo možno vzťahovať aj na výkon trestu odňatia slobody za úmyselnú trestnú činnosť.

(21) Hoci je nepochybné, že čo by aj otec dieťaťa vo výkone trestu pracoval, je extrémne nepravdepodobné, že by bol schopný platiť výživné v skôr určenej výške 120,-€ mesačne, tak je zrejme, že aktuálny stav, teda že vykonáva trest odňatia slobody je výsledkom jeho úmyselnej trestnej činnosti - inak povedané, bez dôležitého dôvodu sa vzdal zamestnania. V tomto prípade dokonca otec dieťaťa páchal trestnú činnosť na matke dieťaťa, teda jeho trestná činnosť má priamy dopad nie len na dieťa, ale aj matku dieťaťa. Opačná úvaha, teda že objektívna nemožnosť dosiahnuť príjem z dôvodu úmyselnej trestnej činnosti a výkonu trestu odňatia slobody je dôvodom zníženia vyživovacej povinnosti k dieťaťu, by bola v rozpore nie len s § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ale v príkrom rozpore s dobrými mravmi. To isté sa vzťahuje na návrh na odklad platenia výživného či splácanie v splátkach. Tu je potrebné uviesť, že aj platba výživného v splátkach sa môže týkať len dlhu na výživnom, v tomto prípade by však dlh na výživnom vznikol každou jednou vo výške 120,-€ neuhradenou sumou výživného. Samotná splátka by bola nižšia ako minimálne zákonné výživné a de facto by simulovala zníženie výživného dieťaťa počas doby výkonu trestu otca dieťaťa. Preto súd návrh otca dieťaťa ako celok zamietol.

(22) Súd nie len z výsluchu matky, ale aj zo súdneho registra zistil, že vo veci výživného sa dosiaľ nevedie exekučné konanie. Návrh otca dieťaťa by bolo možné chápať aj ako návrh na odklad exekúcie, keďže však takúto súd neeviduje, nemožno jeho návrh postúpiť. Pokiaľ bude vedené exekučné konanie a vymáhané výživné, takýto návrh na odklad exekúcie je potrebné adresovať opäť povinným, avšak exekútorovi.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení § 38 a nasl. zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. CMP.